

RTU studiju kurss "Izvēles modulis "Autisms": Bērni ar autiska spektra traucējumiem pirmsskolā: atpazīšana, mācīšanas pieejas un metodika"

0R000 Rēzeknes akadēmija

Vispārējā informācija

Kods	RA0672
Nosaukums	Izvēles modulis "Autisms": Bērni ar autiska spektra traucējumiem pirmsskolā: atpazīšana, mācīšanas pieejas un metodika
Studiju kursa statuss programmā	Obligātais/Ierobežotās izvēles
Atbildīgais mācībspēks	Mārīte Rozenfelde - Doktors, Asociētais profesors
Apjoms daļās un kredītpunktos	1 daļa, 3.0 kredītpunkti
Studiju kursa īstenošanas valodas	LV
Anotācija	Kurss veidots tā, lai studenti iegūtu zināšanas un dziļāku izpratni par bērnu ar autiskā spektra traucējumiem (AST) attīstības īpatnībām, speciālajām vajadzībām, mācīšanas pieejām un metodiku pirmsskolas vecumposmā. Kurss ietver teorētiskās zināšanas par AST simptomu kopumu, cēloņiem, diagnostikas rīkiem un atbalsta iespējām agrīnā vecumā.
Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs	Kurss mērķis un uzdevumi: - Veidot izpratni par ētisko principu nozīmi pirmsskolas vidē, kurā tiek realizēta iekļaujoša izglītība, - Sniegt zināšanas par AST jēdzienu, cēloņu teorijām, diagnostikas iespējām, - Iegūt izpratni par bērnu ar AST socializēšanās, komunikācijas un sensorās uztveres īpatnībām, - Sniegt zināšanas par bērnu ar AST mācīšanas pieejām un metodiku, vides pielāgošanu un individuālā izglītības plāna sagatavošanu, - Veidot prasmī atpazīt AST uzvedību raksturojošās pazīmes, atbilstoši rīkoties.
Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi	Kursa ietvaros tiek izstrādāts praktiskais darbs/nodarbības plāns par bērnu ar autiskā spektra traucējumiem mācīšanas pieejām un metodiku pirmsskolā, kas paredz papildus ieteicamās literatūras studijas. Projekta darbā analizē un novērtē gadījuma situāciju, meklē piemērotākās metodes un risinājumus, sagatavo individuālo izglītības plānu un izdara secinājumus. Kursa noslēgumā projektu rezultāti tiek prezentēti un studenti piedalās diskusijās.
Literatūra	1. Landrāte E., Tūbele S. (2011). Autisms un saskarsme. Rīga: RaKa 2. Notboma E. (2008). Desmit lietas, kas jāzina par bērniem ar autismu. Rīga: Pētergailis 3. Bethere, D. u.c. (2013). Metodiskais materiāls pedagogiem darbam ar izglītojamiem, kuriem ir autisms. Liepājas Universitātes speciālās izglītības laboratorija. Rīga: VISC 4. Veclava V., Aldenrūda U., Ilsteds S. (2012). Bērni, kuriem ir autisms un Aspergera sindroms. Ikdienas praktiskā darba pieredze 5. Hejlskovs-Elvēns Bū (2017). Bez kliegzieniem, kodieniem un sitieniem. Rīga: Velku biedrība 6. Hejlskovs-Elvēns Bū, Šelunda A. (2020) Rīkojies! Izvērtē! Maini!. Rīga: Velku biedrība 7. Kedars Ī. (2025). Īdo autisma zemē. Ceļš uz brīvību – izkļūstot no autiskās klusēšanas cietuma. Rīga: ZvaigzneABC
Nepieciešamās priekšzināšanas	Vispārējā, speciālajā psiholoģijā un pedagoģijā.

Studiju kursa saturs

Saturs	Pilna un nepilna laika klātienē studijas		Nepilna laika neklātienē studijas	
	Kontakt stundas	Patstāv. darbs	Kontakt stundas	Patstāv. darbs
Autiskā spektra traucējumi – cēloņi, diagnostikas iespējas Latvijā	6	6	1	8
Ētiskie principi un ētisku lēmumu pieņemšana iekļaujošā mācību vidē. Pozitīvas sadarbības veidošana.	4	6	1	8
AST raksturīgo pazīmju (stereotipiska uzvedība, sensorās uztveres, komunikācijas un sociālās mijiedarbības grūtības) ietekme mācību procesa organizēšanā pirmsskolas iestādē.	6	8	2	12
Mācību metodes un mācīšanas pieejas bērniem ar AST pirmsskolā.	4	8	2	13
Drošas un strukturētas mācību vides veidošana mācību iestādē.	6	6	2	12
Praktiskais darbs/ projekts. Rezultātu prezentācija	6	15	4	16
Kopā:	32	49	12	69

Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

Sasniedzamie studiju rezultāti	Rezultātu vērtēšanas metodes
Zināšanas: Spēj definēt AST un raksturot tā dažādās izpausmes. Izprot, ka katrs bērns ar AST ir unikāls ar savām stiprajām pusēm un atšķirīgajām vajadzībām.	Eksāmena darbs.
Prasmes: Spēj novērot un atpazīt uzvedību, kas var liecināt par AST. Izprot ģimenes lomu un spēj veidot cieņpilnu, konstruktīvu sadarbību ar iesaistītajām personām. Izprot, kā AST raksturīgās grūtības ietekmē mācību procesu. Prot izvīrīt jēgpilnus mācību mērķus.	Praktiskais darbs: individuālais izglītības plāns

Kompetences: Spēj novērot un atpazīt uzvedību, kas var liecināt par AST. Izprot ģimenes lomu un spēj veidot cieņpilnu, konstruktīvu sadarbību ar iesaistītajām personām. Izprot, kā AST raksturīgās grūtības ietekmē mācību procesu. Prot izvirzīt jēgpilnus mācību mērķus.	Praktiskais darbs: nodarbības plāns. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās.
--	---

Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

Kritērijs	% no kopējā vērtējuma
Eksāmena darbs.	20
Praktiskais darbs: individuālais izglītības plāns. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās.	40
Praktiskais darbs: nodarbības plāns. Rezultātu prezentācija un dalība diskusijās.	40
Kopā:	100

Studiju kursa plānojums

Daļa	KP	Stundas			Pārbaudījumi		
		Lekcijas	Prakt d.	Laborat	Ieskaite	Eksām.	Darbs
1.	3.0	16.0	16.0	0.0		*	